Analýza vplyvov na služby verejnej správy pre občana

7.1 Identifikácia služby verejnej správy, ktorá je dotknutá návrhom

7.1.1 Predpokladá predložený návrh zmenu existujúcej služby verejnej správy alebo vytvorenie novej služby?

Zmena existujúcej služby (konkretizujte a popíšte)

Navrhovaná právna úprava týkajúca sa úkonov v rámci pobytovej agendy:

1. Zavádza sa možnosť zasielania písomného oznámenia o udelení pobytu aj elektronickou formou, čo predstavuje zmenu doterajšej existujúcej služby, kedy sa takéto oznámenie zasielalo cudzincom výlučne len prostredníctvom poštového doručovateľa.
2. V súlade s potrebami aplikačnej praxe sa zavádza možnosť pre policajné útvary v konaní o udelenie prechodného pobytu na účel štúdia akceptovať doklad potvrdzujúci účel pobytu starší ako 90 dní. Uvedenou zmenou dochádza aj k zmene existujúcej služby verejnej správy, zároveň sa znižuje administratívna záťaž pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o udelenie prechodného pobytu na účel štúdia.
3. Zavádza sa automatické zasielanie dokladov o pobyte všetkým cudzincom na zadanú adresu, nielen na vyžiadanie cudzincom. Ide o zmenu existujúcej služby verejnej správy, kedy už nebude možné vydávať doklad o pobyte cudzincom priamo na oddelení cudzineckej polície PZ. Zavedenie tejto služby je spojené s navýšením správneho poplatku za vydanie dokladu zo 6,00 eur na **10,00 eur**, v čom je zahrnutá služba povinného zasielania dokladu na adresu v hodnote 4,00 eur (v roku 2023 išlo o nadštandardnú službu za príplatok).
4. Zavedením možnosti udelenia modrej karty na 5 rokov (oproti predchádzajúcim max. 4 rokom) dochádza k zmene dĺžky pobytu, čím sa znižuje administratívna záťaž pre štátnych príslušníkov tretích krajín s vydanou modrou kartou, ktorí v prípade potreby jej obnovenia nebudú musieť už po 4 rokoch navštíviť policajný útvar (zníženie frekvencie návštev). Zároveň sa tým znižuje administratívna záťaž aj pre pracovníkov správneho orgánu.
5. V súvislosti s digitalizáciou úkonov sa mení povinnosť žiadateľa predložiť k žiadosti o udelenie pobytu jednu fotografiu namiesto doterajších dvoch fotografií.
6. Zavádza sa zmena postupov týkajúcich sa podávania žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania podľa § 23 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov. Podľa navrhovanej úpravy bude môcť cudzinec podať žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania podľa § 23 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov až po vydaní súhlasného stanoviska príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny k možnosti obsadenia voľného pracovného miesta. Touto úpravou sa zníži administratívna činnosť pracovníkov oddelenia cudzineckej polície PZ, nakoľko cudzinci budú môcť podávať žiadosti o udelenie tohto druhu pobytu až v prípade, keď už im bude vydané potvrdenie príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta.
7. Zavádza sa zmena týkajúca sa lehoty na rozhodovanie o žiadostiach o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania podľa § 23 ods.1 zákona o pobyte cudzincov. Doterajšia horná hranica lehoty 90 dní sa skracuje na 60 dní.
8. Zrušuje sa doterajšia povinnosť správneho orgánu vydávať doklad „Dodatočné údaje o zamestnaní“, čo v praxi znamená, že cudzinec nebude musieť opätovne navštíviť príslušné oddelenie cudzineckej polície PZ a zároveň sa tým znižuje administratívna záťaž pre pracovníkov týchto oddelení.

Nová služba (konkretizujte a popíšte)

1. Zavedenie povinnosti príslušných orgánov štátnej správy preverovať splnenie tzv. integračných podmienok u cudzincov žiadajúcich o udelenie dlhodobého pobytu. V praxi pôjde napr. o zloženie skúšky zo slovenského jazyka.
2. Zavedenie nového elektronického systému ETIAS.
Ide o systém poskytovania cestovného povolenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín oslobodených

od vízovej povinnosti, ako aj ďalšie vymedzené kategórie cudzincov. V rámci systému ETIAS sa umožní štátnym orgánom posúdiť, či prítomnosť konkrétnych osôb na území členských štátov nepredstavuje bezpečnostné riziko, riziko z hľadiska nelegálnej migrácie alebo vysoké epidemiologické riziko. Toto riziko sa eliminuje tým spôsobom, že štátni príslušníci tretích krajín povinne vyplnia pred svojím vycestovaním na územie členských štátov elektronický formulár žiadosti, v ktorom uvedú základné údaje týkajúce sa totožnosti, cestovného dokladu, informácií o mieste pobytu, kontaktných údajov, stupňa vzdelania a typu povolania a podobne. Následne sa tieto osoby preveria formou lustrácií ešte pred ich príchodom na hraničné priechody na vonkajšej hranici. Systém ETIAS tak prispeje aj k zjednodušeniu hraničných kontrol vykonávaných na hraničných priechodoch na vonkajšej hranici. Systém ETIAS bude prepojený so všetkými členskými štátmi a bude tiež slúžiť ako platforma na výmenu informácií.

7.1.2 Špecifikácia služby verejnej správy, ktorá je dotknutá návrhom

Názov služby

1. Zasielanie oznámenia o udelení pobytu aj elektronickou formou.
2. Automatické zasielanie všetkých dokladov o pobyte cudzincom na adresu.
3. Zavedenie možnosti udelenia modrej karty na 5 rokov.
4. Zavedenie možnosti podať žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania podľa § 23 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov až po vydaní súhlasného stanoviska príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny k možnosti obsadenia voľného pracovného miesta.
5. Skrátenie lehoty na rozhodovanie o žiadostiach o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania podľa § 23 ods.1 zákona o pobyte cudzincov.
6. Zrušenie vydávania dokladu „Dodatočné údaje o zamestnaní“.
7. Zavedenie preverovania splnenia integračných podmienok na udelenie dlhodobého pobytu.
8. Sprevádzkovanie nového elektronického systému ETIAS.

Platná právna úprava, na základe ktorej je služba poskytovaná (ak ide o zmenu existujúcej služby)

V súvislosti so zmenami v rámci pobytovej agendy ide najmä o § 31 ods. 6, § 32 ods. 5 písm. b) a e), § 33 ods. 8 písm. b), § 33 ods. 9, § 34 ods. 17, § 37 ods. 2, § 48 ods. 3, § 73 ods. 18 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Subjekt, ktorý je na základe platnej právnej úpravy oprávnený službu poskytovať

Policajný útvar príslušný konať vo veci pobytu cudzincov – oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru
Ministerstvo vnútra SR – v prípade preverovania a posudzovania splnenia integračných podmienok pri udeľovaní dlhodobého pobytu
V prípade systému ETIAS ide o Centrálny prístupový bod Slovenskej republiky, ktorým je oddelenie centrálneho vízového orgánu odboru cudzineckej polície úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru

7.1.3 O aký vplyv na službu verejnej správy ide?

Priamy vplyv (popíšte)

- urýchlenie komunikácie medzi policajným útvarom a cudzincom, ktorému bol udelený pobyt na území SR,
- zníženie administratívnej záťaže policajných útvarov konajúcich vo veci udelenia pobytu a vydávania dokladov cudzincom,
- zvýšenie administratívnej záťaže v prípade preverovania splnenia integračných podmienok pri udeľovaní dlhodobého pobytu

Zavedenie systému ETIAS:
- umožnenie elektronickej komunikácie medzi žiadateľom o cestovné povolenie a príslušným orgánom schvaľujúcim túto žiadosť,
- urýchlenie a zjednodušenie výmeny informácií, zníženie administratívnej záťaže a zároveň šetrenie

finančných prostriedkov ako na strane žiadateľa (štátneho príslušníka tretej krajiny), tak aj na strane štátnych orgánov.
- umožnenie a urýchlenie komunikácie medzi jednotlivými členskými štátmi v oblasti výmeny informácií o žiadateľoch o cestovné povolenie a o bezpečnostných rizikách týkajúcich sa konkrétnych osôb, čím sa tiež znižuje administratívna záťaž.

Nepriamy vplyv (popíšte)

7.2 Vplyv služieb verejnej správy na občana

7.2.1 Náklady

Zníženie priamych finančných nákladov

Zvýšenie priamych finančných nákladov

- Zavedenie služby automatického zasielania dokladu o pobyte na adresu zadanú cudzincom bude spojené s vyberaním správneho poplatku, čo bude mať priamy dopad na finančné náklady cudzinca. Tento poplatok bude 10 eur / doklad v rámci štandardnej 30-dňovej lehoty.

Zníženie nepriamych finančných nákladov

Zvýšenie nepriamych finančných nákladov

7.2.2 Časový vplyv

Zvýšenie času vybavenia požiadavky (popíšte)

- zavedením preverovania splnenia integračných podmienok na udelenie dlhodobého pobytu sa zároveň predĺži čas vybavenia požiadavky

Zníženie času vybavenia požiadavky (popíšte)

- Elektronické zasielanie písomného oznámenia o udelení pobytu prispieva k urýchleniu komunikácie medzi policajným útvarom a cudzincom, ktorému bol udelený pobyt na území SR, čím sa znižuje čas vybavenia tejto požiadavky.
- Zavedenie možnosti udelenia modrej karty až na 5 rokov (z pôvodných 4 rokov) znamená zároveň zníženie času vybavenia požiadavky, nakoľko v prípade obnovenia modrej karty sa bude vyžadovať návšteva štátneho príslušníka tretej krajiny na oddelení cudzineckej polície PZ každých 5 rokov (namiesto každých 4 rokov), čím sa znižuje frekvencia týchto návštev.
- Výmena informácií prostredníctvom elektronického systému urýchľuje a zjednodušuje proces vybavenia žiadosti štátneho príslušníka tretej krajiny o cestovné povolenie, čím sa znižuje čas vybavenia požiadavky
- Zavedením možnosti podať žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania podľa § 23 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov až po vydaní súhlasného stanoviska príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny k možnosti obsadenia voľného pracovného miesta sa zníži počet žiadostí cudzincov o udelenie pobytu, ktoré by v prípade nedoloženia takéhoto potvrdenia boli automaticky

zamietnuté. Zároveň sa tým znižuje administratívna záťaž pracovníkov oddelení cudzineckej polície PZ
- Skrátením hornej hranice lehoty na rozhodovanie o žiadostiach o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania podľa § 23 ods.1 zákona o pobyte cudzincov z doterajších 90 dní na 60 dní sa urýchľuje čas vybavenia požiadavky
- Zrušením vydávania dokladu „Dodatočné údaje o zamestnaní“ sa znižuje počet návštev na oddelení cudzineckej polície PZ na účel vyzdvihnutia si tohto dokladu

7.2.3 Ktorá skupina občanov bude predloženým návrhom ovplyvnená?
Špecifikujte skupinu občanov, ktorá bude návrhom ovplyvnená (napr. držitelia vodičských oprávnení). Aká je veľkosť tejto skupiny?

- cudzinci, ktorým príslušný policajný útvar udelí pobyt (vrátane obnovenia) na území SR
V roku 2023 (k 30.11.2023 – t.j. za 11 mesiacov) bolo udelených spolu **28 825** prechodných a trvalých pobytov štátnym príslušníkom tretích krajín ako aj občanom EU. Tento počet neobsahuje počty osôb s dočasným útočiskom a tolerovaným pobytom.
- štátni príslušníci tretích krajín, ktorým bola vydaná modrá karta. V roku 2023 (k 30.11.2023 – t.j. za 11 mesiacov) bolo udelených 13 modrých kariet, pričom celkový počet platných pobytov vysokokvalifikovaných zamestnancov – modrých kariet je v súčasnosti **51** na celom území Slovenskej republiky
- štátni príslušníci tretích krajín, ktorí žiadajú prvýkrát o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania podľa § 23 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov – v roku 2023 (k 30.11.2023 – t.j. za 11 mesiacov) bolo udelených **8 589** takýchto pobytov
- štátni príslušníci tretích krajín, ktorí žiadajú o udelenie dlhodobého pobytu – v roku 2023 (k 30.11.2023 – t.j. za 11 mesiacov) bolo udelených **3018** dlhodobých pobytov
- štátni príslušníci tretích krajín, ktorým nebude potrebné vydávať doklad „Dodatočné údaje o zamestnaní“ **– 8 589** osôb

V prípade systému ETIAS:
- štátni príslušníci tretích krajín oslobodení od vízovej povinnosti, ktorí požiadajú o cestovné povolenie
Počet žiadateľov vybavovaných národnou jednotkou ETIAS sa v súčasnosti nedá odhadnúť z dôvodu, že ide o novo zavedenú službu a počet žiadateľov bude závisieť od vývoja celkovej situácie v oblasti umožnenia cestovania, napr. z dôvodu nárastu pandemických opatrení.

7.2.4 Vyplývajú z návrhu pre občana pri vybavení svojej požiadavky nové povinnosti alebo zanikajú už existujúce povinnosti?

Nové povinnosti (identifikujte)

- v súvislosti s preukazovaním účelu pobytu pri žiadostiach o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania podľa § 23 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov povinnosť štátnych príslušníkov tretích krajín prikladať k žiadostiam o pobyt potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta
- povinnosť podstúpiť preverovanie splnenia integračných podmienok na udelenie dlhodobého pobytu (absolvovanie jazykových skúšok)
- v súvislosti so zavedením nového elektronického systému ETIAS vzniká nová povinnosť pre štátnych príslušníkov tretích krajín, žiadajúcich o cestovné povolenie. Tieto osoby sa budú musieť prihlásiť do elektronického systému, prostredníctvom ktorého budú žiadať o cestovné povolenie. Ide o novú službu, ktorá v predchádzajúcom období nebola zavedená.

Zanikajúce povinnosti (identifikujte)

- zaniká povinnosť štátnych príslušníkov tretích krajín opätovne navštíviť príslušné oddelenie cudzineckej polície PZ za účelom prevzatia vydaného dokladu „Dodatočné údaje o zamestnaní“

7.3 Vplyv na procesy služieb vo verejnej správe

7.3.1 Ktoré sú dotknuté subjekty verejnej správy?
Ktoré subjekty verejnej správy sú účastné procesu poskytnutia služby?

Ministerstvo vnútra SR – príslušné policajné útvary (oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru) Oddelenie centrálneho vízového orgánu odboru cudzineckej polície úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.
7.3.2 Vyplývajú z návrhu pre orgán verejnej správy pri vybavení požiadavky nové povinnosti alebo zanikajú už existujúce povinnosti?
Nové povinnosti (identifikujte)
- zavedenie preverovania splnenia integračných podmienok na udelenie dlhodobého pobytu.
Zanikajúce povinnosti (identifikujte)
- čo sa týka zavedenia automatického zasielania dokladov o pobyte na adresu uvedenú cudzincom, toto bude spojené so zánikom povinnosti pracovníkov oddelení cudzineckej polície PZ vydávať doklady o pobyte cudzincom priamo na stránkovom pracovisku (v dôsledku zavedenia automatického zasielania týchto dokladov na adresu uvedenú cudzincom). - povinnosť pracovníkov oddelení cudzineckej polície PZ vydávania dokladu „Dodatočné údaje o zamestnaní“.